

Материјал за наставнике 6.2

Кључне изјаве о моделу политичког циклуса

1. Политика има две димензије: решавање проблема и борбу за остваривање моћи. Политички циклус као модел ставља нагласак на прву димензију – решавање проблема. Друга димензија је такође укључена, тако што утврђивање програма зависи од притиска учесника. Међутим, главни задатак модела је да опише практичну страну политике – према речима Макса Вебера, „снажно и лагано бушење тврдох дасака са страшћу и мером истовремено“. То значи да пропагандни напори у борби за подршку гласача – укључујући личну критику политичких противника, популизам и стварање скандала – могу искривити слику, али их модел филтрира.

2. Овај модел нуди занимљив став о појму заједничког добра. У демократији, ниједан протагониста не зна шта је добро за све – то је велика разлика између демократије и диктатуре. Насупрот томе, морамо заједнички сазнавати, преговарати и борити се, расправљати и на крају постићи компромис. Ако грешимо, или је решење неправедно, убрзо ћемо то сазнати и морати да покушамо изнова. Отворено друштво захтева прагматични и конструктивистички приступ одговору на питање о заједничком добру.

3. Мапе, као и политички циклус, су модели. Они јасно приказују неке видове стварности, али то је могуће само изостављањем осталих. Модел политичког циклуса може послужити као мапа како би се одговорило на питање у којој фази ми као грађани можемо утицати и постићи да се наш глас чује. Ми нисмо чланови парламента или владе, нећемо учествовати у расправи о томе коју одлуку треба донети – то је страна *output*-а политичког система. Међутим, остале фазе приказују страну *input*-а, а ту можемо бити активни. Можемо коментарисати неку одлуку, подржати је или се побунити против ње, али у сваком случају можемо учествовати у расправама о утврђивању политичког програма. Политички програми не постоје случајно, њих је, као такве, потребно дефинисати и подржати (види тему 4. часа).